

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 бр.2099/18
13.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радомира Кокотовића, председника већа, Љиљане Митић Поповић и Гордане Тошић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА, чији је пуномоћник АБ адвокат, против туженог АА1 у стечају, као правног следбеника "АА2", чији је пуномоћник АБ1 адвокат, ради поништаја решења, одлучујући о жалбама тужиље и туженог, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П1.4640/13 од 23.11.2017.године, у седници већа одржаној дана 13.02.2019.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1.4640/13 од 23.11.2017.године, у делу става другог изреке, којим је поништено као незаконито решење туженог о отказу тужиљи уговора о раду бр.437 од 01.09.2003.године, а жалба туженог у том делу **ОДБИЈА**, као неоснована.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1.4640/13 од 23.11.2017.године, у осталом делу става другог изреке, којим је обавезан тужени да тужиљу врати на рад, у ставу трећем и четвртом изреке и предмет у том делу **УПУЋУЈЕ** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1.4640/13 од 23.11.2017.године, ставом првим изреке Први основни суд у Београду се огласио стварно ненадлежним за поступање у делу тужбеног захтева, који се односи на накнаду штете у висини изгубљене зараде и неисплаћене зараде, од 01.09.2009.године, до 13.07.2011.године, као и пореза и доприноса, те је у том делу предмет упућен Привредном суду у Београду на даљу надлежност по правноснажности ове пресуде. Ставом другим изреке усвојен је

тужбени захтев тужиље, па је поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду бр.437 од 01.09.2003.године и обавезан је тужени да тужиљу врати на рад. Ставом трећим изреке одбачена је тужба тужиље у делу у којем је тражено да се обавезе тужени да тужиљу распореди на послове који одговарају стручној спреми тужиље. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 190.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана 23.11.2017.године, па до коначне исплате

Против наведене пресуде тужиља и тужени су благовремено изјавили жалбе и то тужиља побијајући пресуду у односу на део става другог изреке, став трећи и четврти изреке, а тужени побијајући је у односу на став други и четврти изреке, обоје због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима парничног поступка.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...55/14), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужиље основана, а жалба туженог делимично основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у односу на потврђени део изреке, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка, које би биле од утицаја на њену правилност и законитост, у том делу.

Према чињеничном утврђењу, у поступку доношења ожалбене пресуде, следи да је тужиља била у радном односу код туженог, на неодређено време, на пословима куvara, у Организационој целини Услуге, да јој је решењем о отказу уговора о раду директора туженог бр.134 од 18.01.2010.године, отказан Уговор о раду бр.437 од 01.09.2003.године, јер је у периоду од 20.10.2009. до 11.12.2009.године, била учесник у штрајку, који је отпочео 24.08.2009.године, на основу одлуке Одбора повереника Синдиката “Независност”, супротно члану 4 и 5 став 3 Закона о штрајку и Одлуци о ступању у штрајк бр.3170 од 18.09.2009.године и Одлуци о премени места окупљања бр.3661 од 13.10.2009.године, којима је утврђено да је место окупљања капија привредног друштва, односно круг пословног простора туженог, _ и зато што се више пута није појављивала на одређеном месту окупљања учесника у штрајку, па је учинила повреду радне обавезе из члана 72 став 1, алинеја 49 Правилника о раду туженог и тачке 4, алинеја 2 садржане у поглављу VI – отказ уговора о раду и тачке 4, алинеја 3 истог поглавља уговора о раду и чланова 5 став 3 и 14 став 3 Закона о штрајку, да је тужиља учествовала у штрајку, који је организовао синдикат, да се штрајк одвијао испред капија туженог, _ и у кругу туженог, као и испред Агенције за приватизацију и Министарства економије, да је тужени забранио штрајк у кругу предузећа, од када се штрајк одвијао изван његовог круга, да је тужиља учествовала у штрајку цело време, да је штрајк организовао Синдикат “Независност” на основу Одлуке бр.3170 од 18.08.2009.године, да је штрајк започео 24.08.2009.године, да је том одлуком било одређено место окупљања учесника у штрајку капија туженог, а допуном те одлуке

бр.3661 од 13.10.2009.године, круг пословног простора, да је штрајк био најављен, да је тужени забранио приступ апарату за евиденцију и узео картице за евидентирање, да је тужила примила упозорење, на које се изјаснила.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиле основан, јер је тужила цело време била учесник у штрајку, који је организован у складу са законом и да не може сносити одговорност што је тужени послодавац онемогућио учеснике у штрајку, па и тужилу да евидентира своје присуство.

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку, у потврђеном делу изреке побјане пресуде, разлоге које у битном прихвата и овај суд, као другостепени, у поступку њене жалбене контроле.

Наиме, према одредби члана 1 Закона о штрајку, штрајк је прекид рада који запослени организују ради заштите својих професионалних и економских интереса по основу рада, а у смислу члана 14 став 1 истог закона, организовање и учествовање у штрајку под условима утврђеним законом не представља повреду радне обавезе, нити може бити основ за покретање поступка за утврђивање материјалне и дисциплинске одговорности запосленог.

Тужила је била учесник штрајка цело време, па и у периоду од 20.10.2009. до 11.12.2009.године, који је био организован на законит начин и из економских разлога (неисплаћене зараде) и на основу одлуке организатора штрајка у смислу члана 4 овог закона.

Тачно је да се према одредби члана 5 став 3 овог закона, штрајк испољава окупљањем запослених и да место окупљања не може бити ван пословних просторија, односно круга послодавца. Међутим, у ситуацији када послодавац онемогући запосленима обављање штрајка у пословном простору, односно његовом кругу, тада запослени остварују у нужди обуставу рада и када исту остварују изван круга послодавца.

Такође, тужени послодавац је одузео евиденционе картице запосленима, па је без значаја што он у својој евиденцији није евидентирао тужилу као учесника штрајка. Ово и са разлога што је тужила свакодневно, као учесник штрајка, била уписивана у евиденцију коју је водио Штрајкачки одбор, што је такође чињенично утврђење из побјане пресуде. Зато тужила није неоправдано одсуствовала са посла, нити у њеним радњама се остварују елементи повреде радне обавезе:

- организовање и учешће у штрајку супротно одредбама Закона о штрајку, у смислу члана 72 став 1 алинеја 49 Правилника о раду,
- неоправдано изостајање са посла у смислу тачке 4 алинеја 2 и 3 Уговора о раду бр.437 од 01.09.2003.године.

Нема основа тврдња туженог да тужила није пружила ниједан ваљан доказ да је решење о отказу уговора о раду незаконито. Супротно наводима жалбе туженог, оцена

доказа је правилна и заснована на одредби члана 8 Закона о парничном поступку.

Не може се тужени позивати на чињеницу да је штрајк одржан и ван радних просторија туженог, у ситуацији када је тужени спречио одржавање штрајка у свом радном простору, односно у оквиру круга послодавца. У том значењу је и исказ тужиље, која наводи да није било дозвољено да уђу у круг пословног простора (записник са рочишта од 19.06.2017.године), што је потврдио и сведок СС, председник Синдиката “Независност”, наводећи да је тужени организовао поред свог и ново обезбеђење, које је забрањивало улазак у пословни простор туженог, а што је потврдио и сведок СС1, такође наводећи да им обезбеђење није дозвољавало приступ згради и да су повремено одржавали протесте испред министарства и Владе (записник са рочишта од 23.11.2017.године).

Такође је без основа позивање туженог на околност да је електронском регистрацијом доказано да тужиља није била на послу. Ово са разлога што се тужени не може успешно позивати на ту околност, када је на основу резултата изведених доказа утврђено да су електронске картице одузете учесницима штрајка.

У присуству ових разлога, правилна је и на закону заснована ожалбена пресуда у делу одлуке садржане у ставу другом изреке, која се односи на поништај решења о отказу уговора о раду.

Међутим, ожалбена пресуда је морала бити укинута у осталом делу става другог изреке, ставу трећем и четвртном изреке.

Наиме, према стању ове парничне ствари, у овом делу, следи да је тужиља тужбом тражила враћање на рад и послове који одговарају њеној стручној спреми, док је поднеском од 12.04.2017.године, тужиља навела да прецизира постављени тужбени захтев и у овом делу под тачком 1 тражила само поништај решења о отказу, без захтева за враћање на рад и захтева за распоредом, да би на рочишту од 19.06.2017.године, остала код тужбе, а на рочишту од 23.11.2017.године, код прецизираног захтева из поднеска од 12.04.2017.године. У тој чињеничној ситуацији и с обзиром на наводе жалбе тужиље и жалбе туженог, у овом делу, да тужиља у поднеску од 12.04.2017.године, није тражила враћање на рад, основано се поставља питање да ли је суд одлучивао мимо захтева, односно шта је тужбени захтев тужиље у овом делу.

Ради тога, побијана пресуда је захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку – пресуда има недостатака у овом делу, због којих се не може испитати.

При томе, овај суд је имао у виду садржај правноснажног решења Првог основног суда у Београду П1.4640/13 од 29.03.2018.године, али налази да је исто без значаја за одлуку по жалбама, у овом делу.

Укинута је и решење о накнади трошкова парничног поступка, пошто одлука у том делу зависи од коначног исхода спора.

Ради тога, првостепени суд ће у поновном поступку, у делу у коме је укинута ожалбена пресуда, разјаснити шта је тужбени захтев тужиље у назначеном делу, да ли су поступци раздвојени како то тврди тужиља, па када разјасни назначене околности донеће правилну и на закону засновану одлуку, у том делу.

Са изложеног, на основу одредби члана 390 и члана 391 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...55/14), одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Радомир Кокотовић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић